Ännu ståtligare och viktigare är förvärvet av Giovanni Battista Piranesis »Opere Varie», 18 volymer i originalband från 1700-talet, innehållande alla mästarens stick i briljanta exemplar — en skatt av stilfulla former, av djärv fantasi, av virtuos gravörteknik. Vi ha genom ett sådant förvärv kommit litet närmare den tidpunkt, då Göteborgs Konstmuseum skall äga en gravyrsamling, som i någon mån svarar mot dess rang i övrigt. I detta sammanhang våga vi paradoxen, att det är lika nödvändigt för ett museum som för en välklädd gentleman eller dam att vårda sig om det som ej synes utanpå.

Det grafiska biblioteket, som vuxit även under detta år, kompletterar tillsvidare samlingen av originalverk med goda facsimiler, vilka hos kännaren dock alltid väcka längtan efter originalen.

Följande konstverk ha under år 1928 kopierats:

N:r 65 Bergh: Svenskt landskap.
» 88 Kraft: Porträtt av prosten i Kristine församling i Göteborg J. U. Blomdahl.
» F. 110 Nordström: Trädgårdsmotiv från Grez.

AXEL L. ROMDAHL.

Berättelse

rörande Göteborgs Museums Etnografiska avdelning för år 1928.

Inkomster:

Till samlingarnas ökande	2.788: 35
» » vård m. m.	2.404: 75
» » vetenskapliga bearbetning	500: —
» » konservering	600: —
» extra arbetshjälp	4.250: —
» resekostnader	400: —
Gåvomedel	4.625: —
Summa kr.	15.568: 10

Utgifter:

Till samlingarnas ökande	2.801: 58
» » vård m. m.	2.423: 61
» » vetenskapliga bearbetning	487: 10
» » konservering	596: 50
» extra arbetshjälp	4.250: —
» resekostnader	400: —
Gåvomedel	4.555: 20
Summa kr.	15.513: 99

Enskilda personer ha till avdelningen såsom gåva överlämnat:

Fil. d:r John af Klercker	300: —
Direktör H. Lindquist	3.000: —
Direktör Knut Mark	500: —
Generalkonsul G. Sandström	1.375: —
Summa kr.	5.175: —

Nyförvärv.

Sydamerika:

Panama och Colombia:

Under detta år ha definitivt införlivats med avdelningen de betydande samlingar, som hopbragts under min sista expedition till Panama och Colombia år 1927. I denna expedition deltogo för övrigt min hustru och son samt fil. lic. S. Linné, vilken sistnämnde huvudsakligen sysselsatte sig med arkeologiska undersökningar. Expeditionen bekostades av:

Kungl. Hvitfeldtska Stipendieinrättningen.
Theodor och Hanne Mannheimers fond.
Professor Robert Fries.
Direktör Gustaf Werner.
Bankdirektör R. Andreen.
Generalkonsul Axel Ax:son Johnson.
Grosshandlare Robert Dickson.
Apotekare O. Björsell.
Fil. d:r Gustaf Ekman.
Direktör H. Leffler.
Kanslirådet C. Lindbeck.
Direktör H. Lindquist.
Grosshandlare Carl R. Prytz.
Generalkonsul G. Sandström.
Apotekare H. Strandell.
Generalkonsulinnan Ina Smitt.
Fru Emily Wijk.
Baron H. Nordenskiöld.
Direktör B. G. Prytz.
Överdirektör S. Wingquist.
Grosshandlare E. Hansson.

Den etnografiska samlingen är från tre stammar, Chocó, Cuna och Bogotá. Från Chocóindianerna är samlingen mycket fullständig och bör kunna ligga till grund för en uttömmande beskrivning av dessa indianers materiella och andliga kultur. Av särskilt intresse äro alla de föremål, som belysa sjukdomsbesvärjelserna.

Cunasamlingen är icke fullständig, då undertecknad vid den tid vi besökte dessa indianer, koncentrerade allt intresse på studiet av de religiösa föreställningarna och därför icke hade mycken tid över för den materiella kulturen. Av stort värde är samlingen belysande dessa indianers bildskrift.

Från Bogotáindianerna är samlingen icke heller så betydande som från Chocó. I sin helhet utgöra dessa tre samlingar likväl ett förträffligt studiematerial, det ojämförligt bästa från Panamanäset, som finnes i något museum.

De arkeologiska samlingarna från expeditionen ha sitt stora värde däri, att de stamma från trakter, från vilka man ej förut hade några som helst fynd. Bearbetningen av dessa böra ha betydelse som bidrag till kännedomen om indianernas förcolumbiska vandringar över Panamanäset. En beskrivning av dessa fynd, skriven av fil. lic. S. Linné kommer under den närmaste tiden att tryckas. En del av de arkeologiska föremålen måste efter bearbetningen sändas till Panamas nationalmuseum. Detta enligt överenskommelse med Panamas undervisningsministerium.

Gravurna från Rurenabaque, Bolivia. $^1/_5$

För dem som närmare vilja lära känna, huru samlingarna från expeditionen tillkommit, ber jag att få hänvisa till nedan citerade reseskildring.

British Guiana:

Av den förnämste kännaren av Guianas indianer, dr. Walter Roth, har museet genom köp erhållit en utmärkt samling från de mest otillgängliga delarna av engelska Guiana. Samlingen har likviderats dels med inköpsanslaget, dels med medel skänkta av generalkonsul G. Sandström och direktör Knut Mark. Föremålen stamma till största delen från Wai-wai-indianerna och samlingen kommer inom kort att publiceras av dr. Roth i Smithsonian

Institutions i Washington publikationer. Även arkeologiska föremål från Guianas kustland ingå däri, bland vilka märkas några utmärkt vackra stensaker.

Bolivia och Peru:

Under sin resa i Sydamerika hösten 1927 visade generalkonsul G. Sandström ett utomordentligt stort intresse för museets verksamhet och lyckades förvärva flera verkligt värdefulla föremål, dels från Bolivia dels från Perus kust, vilka han sedan skänkt hit. Till större delen utgöras de av arkeologiska lerkärl. I Bolivia lyckades han intressera professor A. Posnansky för att till museet som gåva överlämna en utmärkt vacker serie föremål från Tiahuanacokulturen, varigenom samlingen från denna kultur på Göteborgs Museum numera är mycket förnämlig.

Gravkärl av lergods från Rurenabaque, Bolivia. $^1/_4$.

Från Bolivia ha vi även fått en samling från Rurenabaque vid Rio Bení. Denna, som överlämnats som gåva av dr. John af Klercker, är av största intresse, då den kompletterar de samlingar undertecknad år 1913 gjorde vid samma flod. Under det att mina fynd tillhöra ett äldre, antagligen med Tiahuanacokulturen samtidigt skede, äro de vid Rurenabaque funna lerkärlen efter allt att döma från en senare period. Samlingen bör snarast möjligt närmare beskrivas i en särskild uppsats.

Argentina:

Av dr. A. Métraux i Mendoza har som gåva erhållits en vassflotte i originalstorlek från Laguna de Huanacache. Det har varit dyrbart och besvärligt att föra denna till Sverige. De betydande kostnaderna ha bestritts av donatorn samt av generalkonsul Pedro Swensson i Buenos Aires och generalkonsul Axel Ax:son Johnson.

Från Argentina har museet vidare som gåva fått en del mineralprov av arkeologiskt intresse, samlade av den bekante arkeologen Eric Boman och skänkta av fröken Märta Boman, Kristinehamn.

Mexico:

General I. Thord-Gray har till museet skänkt en mycket värdefull samling, som han hopbragt under sin vistelse i Mexico. Den innehåller en hel del praktpjäser och kompletterar på ett utmärkt sätt museets förut jämförelsevis obetydliga Mexicosamling.

Större delen av föremålen härstamma från de toltekiska och aztekiska

Ornamentsdetalj från byggnadsvork i Tenochtitlan. Av lergods. $^1/_2$.

kulturerna. Från den gamla tempelplatsen Teotihuacan finnes en stor mängd av de typiska huvudena av lergods. Aztekernas huvudstad, som låg där det nuvarande Mexico City nu ligger, var rikt utsmyckat med byggnadsverk, och från dessa ha vackra detaljer bevarats, av vilka museet nu erhållit prov. Två stenstatyer av gudar höra till det värdefullaste i samlingen. De zapotekiska och taraskiska kulturerna äro också representerade med gravkärl och figurer. Många av de bästa och intressantaste föremålen äro avbildade i general Thord-Grays bok: Från Mexikos forntid.

Nordamerika:

Genom byte har Göteborgs Museum från Nationalmuseet i Köpenhamn förvärvat 100 etnografiska och 100 arkeologiska föremål ur Femte Thule Expeditionens samlingar. Det är av stort värde för vårt museum att på så

sätt få del av resultaten av denna dr. Knud Rasmussens berömda färd längs den amerikanska kontinentens nordkust, varvid ytterst värdefulla iakttagelser och samlingar gjordes, vilka belysa eskimåkulturens uppkomst och historia. I utbyte lämnades till Nationalmuseet dubletter ur samlingarna från Brasilien och Ecuador.

Kris från Sydcelebes. $^1/_3$.

Från Grönland har dr. Kaj Birket-Smith skänkt ett par pilspetsar.

Av herr L. Callquist i Hulett, Wyoming, har överlämnats ett arkeologiskt funnet stenredskap.

Celebes:

Tack vare direktör G. Werners donation till museet för några år sedan, varvid en del av dr. W. Kauderns samlingar förvärvades, är denna ö väl representerad här. Genom gåva av ingeniör S. Fremer har erhållits en mycket

värdefull och välkommen komplettering bestående av föremål från de södra delarna av ön, medan dr. Kauderns samling till större delen härrör från Centralcelebes. Bland de nu erhållna föremålen märkes framför allt en utomordentligt vacker kris med snidat fäste av elfenben och guldbelagd slida. Flera andra numera sällsynta vapen finnas där jämte korgarbeten, smycken av guld och silver, snidade skålar av trä, ristade askar av bambu m. m.

Samoa:

Av fru Ingeborg Lindberg, Göteborg, har en stor målad tapamantel från Samoa överlämnats till avdelningen.

Påskön:

Bland föremålen i den av generalkonsul G. Sandström skänkta samlingen ingå ett skulpterat huvud av sten samt en krok av sten från denna ö.

Kongo:

En kastkniv av järn med handtag av trä har skänkts av tandläkare A. Fridenhjelm. Från detta område har inköpts en dolk med kopparomlindat fäste.

Depositioner:

Av konsul C. O. Kjellberg har en samling peruanska lerkärl deponerats på avdelningen. Undertecknad har deponerat en vacker sadelväska från Hopi-indianerna, som hemförts av Gustaf Nordenskiöld.

Vård av samlingarna, utställningar m. m.

Under årets första månader fortsattes katalogisering och genomgång av expeditionens samlingar, varpå de uppställdes i trapphallen samt i en stor och en liten sal intill denna. I ett angränsande rum utställdes samtidigt Nimuendajús samlingar från Brasilien och de nordamerikanska samlingar undertecknad förvärvade under vistelsen i Californien. Denna utställning öppnades för allmänheten den 30 mars.

I rummet för tillfälliga utställningar har Walter Roths samling från British Guiana varit ordnad samt de av dr. J. af Klercker, generalkonsul G. Sandström och prof. A. Posnansky skänkta arkeologiska samlingarna.

Katalogiseringsarbetet, som varit mycket omfattande, har till största delen medhunnits tack vare möjligheten att anställa tillfällig personal. Märkning av föremål, textning m. m. har utförts av fröken Signe Flach.

Fru Hilma Mila har biträtt vid korrekturarbeten, ritning av kartor för utställningsändamål m. m.

De arkeologiska samlingarna från expeditionen ha ordnats och monterats av fil. lic. S. Linné, som under hela året varit sysselsatt med deras vetenskapliga bearbetning.

Fil. dr. Walter Kaudern har även under detta år fortsatt sitt arbete för publikationen av sina samlingar från Celebes.

Flera kända forskare på det etnografiska området ha under året studerat samlingarna. Bland dessa märkas professor Walter Lehmann, föreståndare för Museum für Völkerkunde i Berlin, vilken under ett par veckor vistades vid museet, professor C. G. Seligman, University of London, dr. A. V. Kidder, Phillips Academy, Andover, U. S. A.

Följande arbeten och uppsatser behandlande museet tillhörligt material eller utarbetade på museet ha under året utkommit:

W. Kaudern: Bij de reproducties mijner schilderijen. Nederlandsch-Indië, oud & nieuw, 1928 mei.

S. Linné, Les recherches archéologiques de Nimuendajú au Brésil. Journal de la Société des Américanistes de Paris, tome XX. Paris 1928.

» Archäologische Sammlungen des Gotenburger Museums von unteren Amazonas. Atti del XXII Congresso Internaz. degli Americanisti. Roma 1928.

A. Métraux, La civilisation matérielle des tribus Tupi-Guarani. Göteborg 1928.

G. Montell, Den fornperuanska keramiken. Konstrevy, häfte 6. Stockholm 1928.

E. Nordenskiöld, Indianerna på Panamanäset. Ymer, häfte 1—2. Stockholm 1928.

» Indianerna på Panamanäset. Stockholm 1928. 282 sid.

» Picture-writings and other documents. Comparative ethnographical studies, 7, part 1. Göteborg 1928.

» Cuna Indian conceptions of illnesses. Festschrift P. W. Schmidt. Wien 1928.

» Zusammenhang zwischen den Dämonenbeschwörungen und der Kunst bei den Chocó-Indianern. Völkerkunde, Wien 1928.

» Les Indiens de l'isthme de Panama. La Géographie, Tome 50. Nr. 5—6. Paris 1928.

C. G. Santesson, Ein Pfeilgift mit Herzwirkung aus Südamerika (Columbia). Acta Medica Scandinavica, Vol. LXVIII. Stockholm 1928.

Göteborg i mars 1929.

ERLAND NORDENSKIÖLD.